

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3721010915
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3721010915.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Jozefa Janíka na verejnom zasadnutí konanom dňa 07. marca 2023 prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Považská Bystrica v trestnej veci obžalovaného H. R., nar. XX.XX.XXXX v L. X., trvale bytom L. X., U. XX/XX, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/69/2021 zo dňa 22.11.2022 a takto jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušuje sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný H. R. pri nezmenených výrokoch o vine, o treste zákazu činnosti a o náhrade škody v rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/69/2021 zo dňa 01.02.2022, ktoré zostali s poukazom na § 166 Tr. por. uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/45/2022 zo dňa 13.06.2022 nedotknuté, odsudzuje podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h) a § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. sa obžalovaný zaraďuje na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/69/2021 zo dňa 01.02.2022 bol obžalovaný H. R. uznaný vinným z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. a prečinu poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 288 Tr. zák., pretože

dňa 11.08.2020 asi o 22:20 hod. v obci J. T., časť W., okres L. X., riadil osobné motorové vozidlo značky Škoda Superb, evidenčného čísla L po ceste číslo III/1979, smerom od W. do centra obce, kde v dôsledku jazdy pod vplyvom požitých alkoholických nápojov neprispôbil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky a pri rýchlosti jazdy 96 km/h, teda rýchlosti vyššej ako bola v danom úseku cesty v obci povolená najvyššia rýchlosť jazdy 50 km/h, pri prejazde ľavotočivej zákruty, prešiel s vozidlom mimo cesty po pravej strane v smere jeho jazdy, kde pravou bočnou časťou vozidla narazil do betónového stĺpa elektrického vedenia číslo 2318, následkom čoho došlo k jeho rozlomeniu ako podperného bodu vysokonapäťovej linky číslo 195, čím Stredoslovenskej distribučnej, a. s., Pri Rajčianke 2927/8, Žilina, IČO: 36442151, spôsobil škodu vo výške 4.076,41 €, pričom pri dopravnej nehode jeho spolujazdec vo vozidle, T. T. utrpel úrazovo-krvácavý šok pri rozsiahlych kompresívnych poraneniach orgánov dutiny hrudnej a brušnej s trhlinami srdca, srdcovnice a hornej dutej žily, a na následky týchto zranení na mieste nehody dňa 11.08.2020 o 22:42 hod. zomrel. Vykonanými dychovými skúškami na alkohol bolo zistené, že obvinený H. R. mal v čase vykonania dychových skúšok dňa 11.08.2020 o 22:41 hod. hladinu alkoholu v krvi zvýšenú na 0,70 mg/l a o 23:02 hod. na 0,64 mg/l.

Obvinený H. R. porušil ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d), § 16 ods. 1, ods. 4 Zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších zmien a doplnkov.

Bol za to odsúdený podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), l), n), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, ods. 3, § 41 ods. 1 a § 53 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest domáceho väzenia vo výmere 4 roky.

Podľa § 53 ods. 3 Tr. zák. mu bola uložená povinnosť po dobu výkonu trestu domáceho väzenia v čase, ktorý určí súd, zdržiavať sa vo svojom obydlí, a to na adrese L. X., U. XX/XX-X, vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, okrem plnenia pracovných povinností a plnenia si nevyhnutných študijných povinností mimo súčasného bydliska, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, s tým, že podľa § 53 ods. 5 Tr. zák. po dobu výkonu trestu domáceho väzenia môže opustiť svoje bydlisko len po predchádzajúcom súhlase probačného a mediačného úradníka a len z naliehavého dôvodu a na nevyhnutne potrebný čas, ktorý sa započítava do výkonu trestu.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 5 písm. b) Tr. zák. mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť všetky motorové vozidlá na doživotie.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu bola uložená povinnosť nahradiť poškodenému N. T. škodu vo výške 5.147,51 Eur.

Na podklade odvolania prokurátora proti vyššie uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací rozhodol uznesením sp. zn. 23To/45/2022 dňa 13.06.2022 nasledovne:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d), e), ods. 2 Tr. por. zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výrokoch o uloženom treste domáceho väzenia.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. sa vec v tejto časti vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Výroky o vine, o treste zákazu činnosti a o náhrade škody v rozsudku súdu prvého stupňa zostávajú týmto zrušením nedotknuté.

Po vrátení veci bolo úlohou súdu prvého stupňa vec znovu prejednať so zameraním sa na odstránenie pochybení zistených odvolacím súdom.

Súd prvého stupňa bol predovšetkým povinný:

- na hlavnom pojednávaní doplniť dokazovanie vypočutím svedka T. G., ako aj Z. L., J. L. a G. W. (ako svedkov) k osobe obžalovaného a spôsobu jeho života pred spáchaním skutku; pritom svedkov Z. L., J. L. a G. W. bude možné konfrontovať s obsahom ich čestných prehlásení, ktoré sa nachádzajú v spisovom materiáli a ktoré bol súd prvého stupňa povinný na hlavnom pojednávaní oboznámiť aj ako listinné dôkazy,
- v rámci nového výroku o treste už neprihliadať na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., pretože obžalovaný pred spáchaním skutku nevedel riadny život.

Po takto vykonanom dokazovaní bol súd prvého stupňa povinný starostlivo zvážiť, či výsledky vykonaného dokazovania, najmä čo do okolností prípadu a osoby obžalovaného, skutočne umožňujú ukladanie iného „primárneho“ trestu ako nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/69/2021 zo dňa 22.11.2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) bol obžalovaný H. R. pri právoplatne uznanej vine pre prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. a prečin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 288 Tr. zák. rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/69/2021 zo dňa 01.02.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/45/2022 zo dňa 13.06.2022 a pri právoplatnom uložení trestu zákazu činnosti a pri právoplatnom výroku o náhrade škody odsúdený nasledovne:

Podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), n), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, ods. 3, § 41 ods. 1 a § 53 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu bol uložený úhrnný trest domáceho väzenia vo výmere 4 roky.

Podľa § 53 ods. 3 Tr. zák. mu bola uložená povinnosť po dobu výkonu trestu domáceho väzenia v čase, ktorý určí súd, zdržiavať sa vo svojom obydľí, a to na adrese L. X., U. XX/XX-X, vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, okrem plnenia pracovných povinností a plnenia si nevyhnutných študijných povinností mimo súčasného bydliska, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami s tým, že podľa § 53 ods. 5 Tr. zák. po dobu výkonu trestu domáceho väzenia opustiť svoje bydlisko len po predchádzajúcom súhlase probačného a mediačného úradníka a len z naliehavého dôvodu a na nevyhnutne potrebný čas, ktorý sa započítava do výkonu trestu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prokurátor odvolanie, ktoré zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po jeho vyhlásení v neprospech obžalovaného

V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že súdom prvého stupňa opätovne uložený trest domáceho väzenia nepovažuje za zákonný a opodstatnený. Tento trest je neprimeraný a mierny, nezodpovedá zásadám ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák. a nápravu páchatela nezabezpečí dostatočným spôsobom, najmä s poukazom na okolnosti spáchania skutku, mieru zavinenia a nenapraviteľný následok, ktorý nastal. Pri určovaní druhu a výmery trestu mal súd prvého stupňa dôslednejšie prihliadnuť na to, že: a) obžalovaný viedol motorové vozidlo v čase spáchania skutku pod vplyvom alkoholu - 0,70 mg/l alkoholu v krvi, b) motorové vozidlo viedol v obci rýchlosťou 96 km/h, teda takmer dvojnásobne prekročil najvyššiu dovolenú rýchlosť 50 km/h, c) spôsobil nenapraviteľný následok na živote poškodeného, ktorým bola smrť mladého človeka a d) obžalovaný bol držiteľom vodičského oprávnenia v čase spôsobenia dopravnej nehody len tri roky, pričom v evidenčnej karte vodiča mal už za toto krátke obdobie dva záznamy za spáchanie dopravných priestupkov z roku 2019, kedy v jednom prípade sa jednalo o prekročenie najvyššej povolenej rýchlosti jazdy v obci o 44 km/h. Z vykonaného doplnenia dokazovania vo vzťahu k osobe obžalovaného vyplynulo, že tento zvykol s vozidlom jazdiť rýchlo aj v meste, pričom tieto latentné priestupky vo vzťahu k prekročeniu maximálne povolenej rýchlosti nie je samozrejme možné exaktne preukázať. Tiež poukázal na to, že z výpovedí spolužiakov na hlavnom pojednávaní, ktorí predtým do spisu doložili čestné vyhlásenia, vyplynulo aj to, že na spoločných akciách títo obžalovanému preventívne zobrali kľúče od vozidla, z čoho tiež možno vyvodíť záver, že pod vplyvom alkoholu mal tendenciu viesť motorové vozidlo tak, ako tomu bolo aj v deň spáchania skutku, keď už predtým sa na chate „točil“ na ručnej brzde a následne sa išli previesť po dedine bez akéhokoľvek dôvodu. Pokiaľ sa týka svedeckých výpovedí Z. L., G. W. a J. L., tak má za to, že nemali žiadny úmysel pomstiť sa obžalovanému, ale skôr pociťovali smútok z nezmyselnej smrti ich spolužiaka T. T.. Ohľadne vyhodnotenia priestupku zo dňa 28.09.2019 o 18:15 hod. zo strany súdu prvého stupňa sa vôbec nestotožnil, keďže sa jednalo o komunikáciu v centre mesta vedúcu od kruhovej križovatky pri Okresnom riaditeľstve PZ Považská Bystrica, v blízkosti rodinných domov, obytných domov, školských zariadení, športovísk až k hlavnej autobusovej stanici, s viacerými priechodmi pre chodcov, kde je aj v takomto čase vysoký výskyt chodcov, pričom na tomto úseku sa pomerne často stávajú aj dopravné nehody, teda „bagatelizovanie“ takéhoto priestupku, navyiac u vodiča s malou vodičskou praxou, považuje za nedôvodné. Súd prvého stupňa potom pri určení druhu trestu dôsledne neprihliadol na závažnosť spôsobeného nenapraviteľného následku a závažnosť zavinenia spočívajúceho v porušení ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d) Tr. zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších zmien a doplnkov. (vedenie vozidla po požití alkoholu), v kombinácii s porušením ustanovenia § 16 ods. 1, ods. 4 (rýchlosť jazdy) citovaného zákona. Vyššie uvedené okolnosti svedčiacie o závažnosti konania obžalovaného súd prvého stupňa dostatočne nevyhodnotil, keď mu uložil (len) trest domáceho väzenia. Taktiež poukázal na to, že súd prvého stupňa obžalovanému nesprávne priznal poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. j) Tr. zák., pričom sa však zrejme jedná iba o písársku chybu, keďže mu priznal doznanie a úprimné oľutovanie trestného činu, čo je ale iná poľahčujúca okolnosť - § 36 písm. l) Tr. zák. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por., zrušil v napadnutom rozsudku celý výrok o treste a aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám uložil obžalovanému podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), n), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, ods. 3 a § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom obhajcu. Predovšetkým uviedol, že ho považuje za nedôvodné. Má totiž za to, že súd prvého stupňa v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočne jasne a zrozumiteľne objasnil, z akého dôvodu mu uložil trest domáceho väzenia. Poukázal na to, že spáchal nedbanlivostný trestný čin, ktorý počas celého súdneho

konania opakovane lutoval. Od počiatku trestného konania spolupracoval s OČTK a súdom a nevyhýbal sa úkonom trestného konania. Celý proces je aj pre neho psychicky náročný, pričom bude pociťovať vinu a výčitky svedomia za usmrtenie kamaráta do konca života. Rodičom poškodeného sa opakovane ospravedlnil a tieto svoje slová myslel úprimne. Čo sa týka uloženého trestu domáceho väzenia, vzhľadom na jeho osobnosť, jeho spôsob života a okolnosti spáchania skutku, tento považuje za primeraný a správny. Je pritom potrebné brať do úvahy len skutočnosti, ktoré boli v konaní preukázané a nevychádzať z „reči“, ktoré svedkovia počuli, ale už nevedeli uviesť konkrétne od koho. V konaní nebolo preukázané, že by viedol motorové vozidlo pravidelne pod vplyvom alkoholu, resp. že by neustále porušoval dopravné predpisy, jazdil riskantne a rýchlo. Vypočutí svedkovia sa nebáli k nemu sadnúť do vozidla a nechať sa ním odvieť, čo svedčí o tom, že mu ako vodičovi dôverovali. V neposlednom rade poukázal na spoluzavinenie poškodeného, kedy s obžalovaným popíjali alkohol na chate, sadli spolu do vozidla a išli sa previesť. Takéto konanie zo strany obžalovaného, ale aj poškodeného bolo krajne nezodpovedné, a teda sám poškodený čiastočne môže za spôsobený následok. Okrem iného uviedol, že z výsluchu svedka (pozn.: T. G.) vyplynulo, že poškodený volal aj ďalších spolužiakov sa s nimi previesť. V súčasnej dobe študuje externe na vysokej škole, pracuje a popri tom sa venuje trénovaniu mládeže v hokejovom klube v Považskej Bystrici. Trest plní funkciu individuálnej a generálnej prevencie, kedy individuálna prevencia u neho je dosiahnutá trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na doživotie a tiež povinnosťou zdržiavať sa v obydli okrem nevyhnutných prípadov, kedy môže svoje obydlie opustiť. Generálna prevencia má odradiť ostatných páchatel'ov od spáchania trestnej činnosti. Uvedený trest je podľa jeho názoru dostatočne prísny na to, aby odradil iné osoby od páchania trestnej činnosti. Trest zároveň vyjadruje jeho morálne odsúdenie spoločnosti. Navrhol preto, aby odvolací súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadrili aj poškodení P. a N. T. prostredníctvom splnomocneného zástupcu. Uviedli, že počas dokazovania na súde prvého stupňa nadobudli pocit, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal len s vecami, ktoré mu vyčítal odvolací súd, ale aj so skutočnosťou, že má opätovne rozhodnúť vo veci, v ktorej už nedávno rozhodol. Taktiež sa mal zaoberať čestnými prehláseniami, ktoré sú súčasťou vyšetrovacieho spisu, čo žiadali aj počas druhého súdneho pojednávania, čo im bolo zamietnuté, pretože to nesúvisí s výškou škody, ktorá im vznikla. Keďže ich postoj k výmere trestu môžu vyjadriť iba takto, písomnou formou alebo cez média, poukázali na to, prečo sa im trest domáceho väzenia javí ako nedostatočný. Ďalej sa obšírne zaoberali výpoveďami vypočutých svedkov na hlavnom pojednávaní, ktorých obsah vyhodnotili v podstate inak ako súd prvého stupňa. Nesúhlasili s tým, že súd prvého stupňa bral do úvahy to, že ich syn s obžalovaným spoločne popíjali a T. si bol vedomý toho, že si sadá do auta s opitým vodičom - obžalovaným. Tieto dve informácie totiž nemajú žiadnu spojitosť s nasledujúcou tragédiou a nevysvetľujú ani to, prečo k samotnej jazde vôbec došlo. Sedieť v aute pod vplyvom alkoholu a jazdiť pod vplyvom alkoholu sú dve zásadne odlišné veci. Ak odvolací súd potvrdí trest domáceho väzenia, bude si obžalovaný odpykávať alternatívny výchovný trest v mieste bydliska svojich rodičov. Tak, ako to uviedol v napadnutom rozsudku súd prvého stupňa, že účelom trestu nie je pomstiť sa, tak to vnímajú aj oni. Nie sú zodpovední za svoje činy, hlavne uvedomiť si, čo som robil zle a že sa chcem do budúcnosti zmeniť, to by malo byť práve jeho úlohou. Trest domáceho väzenia to však v tomto prípade podľa ich názoru nemôže zabezpečiť, nakoľko by sa vykonával v prostredí, kde sa formovala osobnosť obžalovaného, čoho výsledkom je súčasný stav.

Nakoľko súd prvého stupňa po vrátení veci nevykonal dôkazy, ktorých vykonanie mu odvolací súd nariadil v uznesení sp. zn. 23To/45/2022 zo dňa 13.06.2022 (§ 327 ods. 1 Tr. por.), odvolací súd na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie oboznámením listinných dôkazov - čestných prehlásení Z. L., J. L. a G. W..

Na verejnom zasadnutí boli preto prečítané:

- čestné prehlásenie Z. L. z č.l. 69 spisového materiálu,
- čestné prehlásenie J. L. z č.l. 70 spisového materiálu,
- čestné prehlásenie G. W. z č.l. 71 spisového materiálu,

ku ktorým bolo obžalovanému (a jeho obhajcovi) umožnené sa následne na verejnom zasadnutí vyjadriť.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní v rámci konečného návrhu:

- prítomný prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že aj po doplnení dokazovania sa nič nezmenilo na dôvodoch odvolania podriadeného prokurátora, a preto navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené v písomnom odôvodnení odvolania podriadeného prokurátora,

- splnomocnená zástupkyňa poškodených navrhla, aby odvolací súd akceptoval a prijal konečný návrh prednesený prokurátorom,
- obhajca obžalovaného sa pridržiaval konečného návrhu uvedeného vo svojom písomnom vyjadrení a poukázal tiež na to, že od spáchania skutku ubehlo 2,5 roka, počas ktorého obdobia obžalovaný spôsobom svojho života preukázal, že nie je účelné mu ukladať iný trest,
- obžalovaný súhlasil s tým, čo uviedol jeho obhajca a dodal, že je mu to veľmi ľúto, veľmi ho mrzí, čo sa stalo, bol to jeho veľmi dobrý kamarát.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku (o uloženom treste domáceho väzenia), ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa po vrátení veci na nové prejednanie a rozhodnutie, v tomto smere nebola v odvolaní vytykaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Výroky o vine, o treste zákazu činnosti a o náhrade škody v rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/69/2021 zo dňa 01.02.2022 sa stali medzičasom právoplatnými.

Podstatou odvolania prokurátora bola opätovne neprimeraná miernosť súdom prvého stupňa uloženého trestu domáceho väzenia ako „primárneho“ trestu uloženého obžalovanému.

Odvolací súd v prvom rade poukazuje na odôvodnenie svojho skoršieho rozhodnutia v tejto veci (uznesenie sp. zn. 23To/45/2022 dňa 13.06.2022), v ktorom uviedol, že ak páchatel' spácha nebanlivostný trestný čin v doprave a neboli zistené okolnosti preukazujúce riskantnosť, bezohľadnosť či hazardérstvo v jeho správaní sa ako účastníka cestnej premávky, keď k jeho trestnej činnosti došlo napr. v dôsledku chvíľkovej nepozornosti, ani spôsobený nenapraviteľný následok v podobe smrti iného účastníka cestnej premávky (znak skutkovej podstaty stíhaného trestného činu) nie je z hľadiska jeho ustálenej súdnej praxe okolnosťou, ktorá by nevyhnutne musela viesť k záveru o potrebe uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody. Preto je vždy potrebné starostlivo zvažovať, či je vôbec na mieste ukladať alternatívny trest namiesto nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Za najpodstatnejšiu v smere doplneného dokazovania považoval súd prvého stupňa výpoveď svedka T. G., jediného priameho účastníka akcie na chate, avšak nesprávne ju ako celok vyhodnotil, resp. neuviedol v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku ani presnejší obsah jeho výpovede urobenej na hlavnom pojednávaní. Tento svedok na hlavnom pojednávaní totiž vypovedal, že obžalovaný s poškodeným ich volali, aby sa s nimi išli voziť, avšak takúto iniciatívu mal viac obžalovaný, ktorý predtým jazdil pred chatou, „driftoval“, točil sa na ručnej brzde, pričom mu dohovárali, aby prestal, chceli mu zobrať aj kľúče od motorového vozidla, ale nedovolil im to a zasmial sa na to (!).

Napokon aj ostatní vypočutí svedkovia na hlavnom pojednávaní v rámci doplneného dokazovania (L., W., T., W., W. a L.) sa v podstate zhodne vyjadrovali negatívne k osobe obžalovaného, najmä „akým bol vodičom“. Viacerí z nich uviedli, že obžalovaný pri vedení motorového vozidla prekračoval najvyššie dovolené rýchlosti jazdy, jazdil agresívne a správal sa ako vodič nezodpovedne, počas jazdy s ním sa báli, jazdil aj opitý, chválil sa pokutou uloženou mu za rýchlosť. Takéto skutočnosti pritom vyplynuli aj z oboznámených čestných prehlásení.

Súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní taktiež venoval praveľkú pozornosť aj „údajnej“ nezodpovednosti poškodeného, že nastúpil do vozidla opitého obžalovaného a išiel sa s ním voziť. Táto skutočnosť však nemala žiaden vplyv na príčiny dopravnej nehody, ktoré mali podklad len v konaní obžalovaného ako vodiča motorového vozidla. Obžalovaný totiž nevypovedal nič o tom, že nezvládol vedenie motorového vozidla preto, že spolujazdcom bol poškodený, že mu poškodený zasahoval do vedenia motorového vozidla a pod.

Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že u obžalovaného na úseku cestnej premávky nešlo o ojedinelé vybočenie z medzí vedenia riadneho života. Pred spáchaním skutku bol totiž priestupkovo postihovaný už trikrát (v dňoch 12.02.2019, 22.02.2019 a 28.09.2019), a to aj pre „výrazné“ prekročenie najvyššie

dovolenej rýchlosti jazdy v obci (o 44 km/h), ktoré nie je možné v obci nijako bagatelizovať (ako na to správne poukázal aj prokurátor). Pritom práve prekročenie najvyššie dovolenej rýchlosti jazdy v obci bolo v prejednávanej veci podľa záverov do konania pribratého znalca z odboru dopravy pravdepodobne tou najhlavnejšou príčinou dopravnej nehody. Znalec totiž uviedol, že k dopravnej nehode by nedošlo, ak by obžalovaný jazdil dovolenou rýchlosťou a išiel by pri pravej časti vozovky. Uviedol aj to, že minimálna rýchlosť, pri ktorej sa vozidlo začne šmýkať, je 78,1 km/h. Obžalovaný však jazdil vtedy rýchlosťou oveľa vyššou (96 km/h), v danom úseku cesty navyše aj nedovolenou a tiež pod vplyvom alkoholu.

Skutkové okolnosti prejednávanej veci potom nutne svedčia o závere, že obžalovaný hazardoval so životmi iných účastníkov cestnej premávky. Pri zníženej viditeľnosti jeho jazda pod vplyvom alkoholu a s výrazným prekročením najvyššej dovolenej rýchlosti viedla k nenapraviteľnému následku v podobe smrti spolujazdca a najlepšieho kamaráta (mladého človeka), pričom bolo zrejme len otázkou náhody, že sa na danom úseku cesty nepohybovali aj iní účastníci cestnej premávky. Napokon odvolací súd poukazuje opätovne aj na absolútne „zbytočný dôvod“, pre ktorý sa obžalovaný rozhodol viesť motorové vozidlo (chceli sa len previesť po dedine).

Vyššie uvedené svedčí pre taký záver, že obžalovaný mal už v minulosti problémy s dodržiavaním zákonných povinností vyplývajúcich pre neho z právnych predpisov na úseku cestnej premávky a z predošlých priestupkových postihov si nevzal potrebné „ponaučenia“, k plneniu svojich zákonných povinností pristupoval naďalej nezodpovedne, až „flagrantne“. Vykonané dôkazy tak jednoznačne svedčia o závere, že obžalovaný spôsobom svojho života skutočne „smeroval“ k spáchaniu trestnej činnosti v doprave a „bolo len otázkou času, kedy sa niečo stane“.

I keď je trest domáceho väzenia spomedzi existujúcej sústavy alternatívnych trestov tým najzávažnejším a je spojený aj s obmedzením osobnej slobody páchatel'a, jeho uloženie v prejednávanej veci, hoc i v najvyššie možnej výmere 4 roky, ako bol uložený súdom prvého stupňa, podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na povahu spáchaných trestných činov (až 2 nedbanlivostné prečiny), negatívne hodnotenie osoby obžalovaného a okolností prípadu na splnenie účelu trestu nepostačuje.

Odvolací súd sa na základe vyššie uvedených úvah stotožnil s názorom prokurátora, že uložený trest domáceho väzenia je neprimerane mierny. Výsledky vykonaného dokazovania skutočne odôvodňujú len uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému ako trestu primárneho, pretože len takýto trest môže splniť svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák., v spojení s už skôr právoplatne uloženým trestom zákazu činnosti viesť všetky motorové vozidlá na doživotie.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Z hľadiska účelu trestu odvolací súd poukazuje najmä na výchovnú funkciu trestu, keď má za to, že práve nepodmienečný trest odňatia slobody je schopný vytvoriť podmienky na výchovu obžalovaného k tomu, aby do budúcnosti viedol riadny život a správal sa zodpovedne voči spoločnosti. Taktiež odvolací súd poukazuje aj na generálnu prevenciu, ktorá je druhou rovinou preventívnej funkcie trestania. Trest uložený páchatel'ovi trestného činu má výchovne pôsobiť taktiež na celú spoločnosť. Na jednej strane posilňuje dôveru občanov v schopnosť štátu spoločnosť chrániť a na strane druhej má odradzujúci (odstrašujúci) účinok na ďalších potenciálnych páchatel'ov.

Odvolací súd zistil (ako to už bolo naznačené vyššie), že súd prvého stupňa rozhodol opätovne vo veci v rozpore s ustanovením § 327 ods. 1 Tr. por., keď nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu uvedený v jeho skoršom rozhodnutí v tejto veci. Odvolací súd totiž uviedol, že v novom rozhodnutí súd prvého stupňa v rámci nového výroku o treste už nemôže prihliadať na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., pretože obžalovaný pred spáchaním skutku nevedol riadny život. Napriek tomu mu súd prvého stupňa vo výroku o treste priznal aj túto poľahčujúcu okolnosť, ako aj opätovne uviedol, že obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život (strana 10 písomného odôvodnenia napadnutého rozsudku). Na druhej strane je zas pravdou, že súd prvého stupňa sa v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku k poľahčujúcim okolnostiam vyjadril celkovo rozporuplne (viď strany 6-7 a 9), nekorešpondujúc s tým, čo uviedol vo výroku o treste.

Naviac odvolací súd zistil aj to, že súdom prvého stupňa uložený trest domáceho väzenia je nevykonateľný, pretože súd prvého stupňa neurčil, v akom čase je obžalovaný povinný zdržiavať sa vo svojom obydľí, vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, okrem plnenia pracovných povinností a plnenia si nevyhnutných študijných povinností mimo súčasného bydliska. Tento čas musí byť určený priamo v rozhodnutí o uložení takéhoto trestu.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu. Následne pri splnení zákonných podmienok uvedených v § 322 ods. 3 Tr. por. týmto rozsudkom odsúdil obžalovaného H. R. podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h) a § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky nepodmienečne, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Pri ukladaní tohto „prísnejšieho“ trestu odvolací súd zohľadnil u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť, že sa priznal k trestnej činnosti a túto úprimne oľutoval - § 36 písm. l) Tr. zák. Zohľadnil tiež jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák., že spáchal viac trestných činov. Zároveň mu uložil vyššie uvedené trest ako trest úhrnný podľa § 41 ods. 1 Tr. zák.

Pokiaľ ide o súdom prvého stupňa prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., odvolací súd pripomína svoju ustálenú súdnu prax, podľa ktorej sa na takéto vyhlásenie vždy prihliadne pri rozhodovaní o treste, pričom prichádzajú do úvahy tri alternatívne spôsoby rozhodnutia. Na takéto vyhlásenie sa prihliadne ako na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. (napomáhanie pri objasňovaní svojej trestnej činnosti) alebo je to dôvod na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Napokon takéto vyhlásenie spolu s ďalšími okolnosťami prípadu alebo pomermi páchatela môže odôvodňovať aj mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Takýto postup je aj v súlade so Stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.06.2017 sp. zn. Tpj 55/2016.

V súlade s vyššie uvedeným potom odvolací súd, na rozdiel od súdu prvého stupňa, zohľadnil vyhlásenie obžalovaného o vine v podobe aplikácie mimoriadneho zníženia trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam, kedy mohol byť obžalovanému uložený trest odňatia slobody v minimálnej výmere 2 roky a 8 mesiacov.

Vzhľadom k zásadám ukladania trestov (najmä § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.) odvolací súd dospel k záveru, že účel trestu bude u obžalovaného naplnený uložením trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky, teda pri dolnej hranici upravenej (mimoriadne zníženej) trestnej sadzby trestu odňatia slobody podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. Takto uložený trest podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne vyjadruje aj morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

Keďže obžalovaný doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody, odvolací súd ho na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do najmiernejšieho ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.